

## **Patologia eurosieroctwa w Polsce. Skutki migracji zarobkowej dla dzieci i ich rodzin.**

Stanisław Kozak

Patologia eurosieroctwa to sytuacja, gdy matka i ojciec pozostawiają w kraju dzieci bez opieki rodzicielskiej na dłuższy okres. W raporcie o eurosieroctwie z 2008 roku stwierdzono, że liczbę takich dzieci szacuje się w Polsce na ponad 150 tysięcy. Eurosieroctwo powoduje u dzieci zachowania zaliczane w literaturze psychologicznej i pedagogicznej do niedostosowania społecznego (np. zamykanie się w sobie czy nałogi – narkomanie, alkoholizm). Inne reakcje to zachowania demonstracyjne wrogie, agresja wobec nauczycieli, zastępczych opiekunów, kolegów w szkole. Telefony czy prezenty od migrujących rodziców, które bywają czasami coraz rzadsze, nie zastępują codziennej obecności ojca lub matki. Celem tej książki jest przedstawienie psychospołecznych uwarunkowań zjawiska eurosieroctwa (przyczyn, złożoności problemu), a przede wszystkim skutków i możliwości leczenia tej patologii.

Z recenzji prof. UG dr hab. Krzysztof Kowalik:

*Jest to pierwsza w literaturze przedmiotu publikacja – owoc wielkiej pasji autora w interdyscyplinarnym zgłębianiu zjawiska patologii w różnych obszarach i wymiarach życia społecznego w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gwałtownie zmieniających się uwarunkowań. Jej adresatami powinny być w pierwszym rzędzie rodziny blisko 150 tysięcy dzieci, których bliscy – na dłużej lub krócej – wyjechali w celach zarobkowych za granicę, skazując je – czy tylko mimowolnie? – na patologię eurosieroctwa.*

---

### **Spis treści:**

#### **Wstęp**

#### **Rozdział 1. Problematyka emigracji i migracji w literaturze przedmiotu w ujęciu interdyscyplinarnym**

##### **Wprowadzenie**

- 1.1. Pojęcie i rodzaje emigracji i migracji
- 1.2. Przyczyny migracji i emigracji Polaków i ich rodzin z Polski
- 1.3. Polityka migracyjna i emigracyjna w Polsce w latach 1945–2012

#### **Rozdział 2. Czynniki społeczne, socjologiczne i psychologiczne wpływające na przystosowanie Polaków za granicą**

##### **Wprowadzenie**

- 2.1. Szok kulturowy odczuwany przez imigrantów i emigrantów za granicą
- 2.2. Stresy Polaków na emigracji zarobkowej

#### **Rozdział 3. Sieroctwo dzieci skutkiem zaburzeń funkcjonowania rodziny**

##### **Wprowadzenie**

- 3.1. Pojęcie, funkcje rodziny i postawy rodzicielskie wobec dzieci

- 3.2. Dysfunkcjonalność rodzin patologicznych i skutki dla rozwoju osobowości dzieci i młodzieży. Dramatyczna sytuacja dzieci w rodzinach patologicznych
- 3.3. Rozwód w życiu rodziny – konsekwencje dla dzieci i rodziców
- 3.4. Małżeństwa na „odległość” szansą przetrwania czy może rozwód lub sieroctwo dzieci
- 3.5. Sieroctwo dzieci: pojęcie i rodzaje, przyczyny oraz skutki dla rozwoju osobowości

#### **Rozdział 4. Eurosieroctwo – negatywne skutki migracji zarobkowej dla dzieci i ich rodzin w kraju i za granicą**

Wprowadzenie

- 4.1. Pojęcie eurosieroctwa, przyczyny, skutki i rozmiary zjawiska w Polsce
- 4.2. Skutki nieobecności ojca i matki dla rozwoju dzieci w „rodzinach na odległość”
- 4.3. Trauma osamotnienia dzieci i rodzin imigrantów przebywających w kraju i za granicą
- 4.4. Działalność instytucji pomagających rozwiązywać i ograniczać eurosieroctwo w Polsce

#### **Rozdział 5. Postawy studentów wobec migracji zarobkowej Polaków w Unii Europejskiej**

Wprowadzenie

- 5.1. Cel, metody i wyniki badań
- 5.2. Poglądy dotyczące tożsamości narodowej Polaków na obczyźnie
- 5.3. Emigracja i imigracja zarobkowa Polaków w Unii Europejskiej – patologia czy szansa

#### **Rozdział 6. Opinie Polaków-emigrantów w USA o Polonii amerykańskiej**

Wprowadzenie

- 6.1. Charakterystyka kulturowa i socjologiczna współczesnego społeczeństwa amerykańskiego
- 6.2. Problemy tożsamości wśród Polaków w USA
- 6.3. Cel i metody badań oraz charakterystyka badanych osób
- 6.4. Opinie Polonii amerykańskiej o życiu i pracy w USA

#### **Wykaz dzieł wykorzystanych**

Informacje w prasie i raporty o imigracji i emigracji Polaków (wybrane publikacje z lat 2008–2009)

Publikacje internetowe o eurosieroctwie

Niektóre nowe polskie organizacje w Anglii